

Sosiaali- ja terveysministeriö
www.lausuntopalvelu.fi
VN/321/2022

Tehyn lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi toistaiseksi voimassa olevana mahdollisuutena, että Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueet voisivat ylläpitää useampaa kuin yhtä ympärivuorokautisesti päivystävää yhteispäivystyksikköä sairaaloidensa yhteydessä. Voimassa olevassa laissa näillä hyvinvointialueilla on tämä mahdollisuus vuoden 2032 loppuun saakka. Esityksessä ehdotetaan lisäksi tehtäväksi hoitopaikan valintaa koskevaan lainsäädäntöön teknisluonteisia tarkistuksia.

Ehdotuksen keskeinen sisältö:

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi toistaiseksi voimassa olevana mahdollisuutena, että Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueet voisivat ylläpitää useampaa kuin yhtä ympärivuorokautisesti päivystävää yhteispäivystyksikköä sairaaloidensa yhteydessä. Voimassa olevassa laissa näillä hyvinvointialueilla on tämä mahdollisuus vuoden 2032 loppuun saakka.

Lähtökohtaisesti ehdotetuilla muutoksella ei ole vaikutusta hyvinvointialueiden rahoitukseen. Valtion rahoitus on laskennallista ja perustuu kaikilla alueilla samoihin määräytymistekijöihin eli palvelutarpeeseen sekä kieli- ja olosuhdetekijöihin. Aluekohtaista muutosta kuitenkin porrastetaan vuosina 2023-2029 rahoituslain siirtymätasaus sääntelyn perusteella. Tämä turvaa aluekohtaisen rahoituksen lähtötason ja toisaalta hallitun siirtymän kohti rahoituksen laskennallista tasoa. Näin ollen alueilla on saamansa rahoituksen turvin nykyistä vastaavat edellytykset ylläpitää kahta päivystävää sairaalaa uudistuksen ensimmäisinä vuosina.

Yleiset kommentit

Tehy näkee esityksen perustavoitteen kannatettavana. On tärkeää saada yhdenvertaiset palvelut kaikille. Pitkät etäisyydet tulee huomioida niin, että potilaat/asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun ja pääsevät päivystykseen. Hoitohenkilöstön riittävyys tulee huomioida päivystysten kokonaisuutta suunniteltaessa ja varmistettaessa terveydenhuoltolain 50 §:n 6 momentin mukaan, että päivystävissä yksiköissä on riittävät voimavarat ja osaaminen hoidon laadun ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi. On tärkeää myös varmistaa sote-maakunnan pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen alaisen ensihoitopalvelun synergia riittävien ja laadukkaiden ensihoitopalvelujen varmistamiseksi.

Terveydenhuoltolain 50§ säädetään kiireellisen hoidon keskittämisestä. Terveydenhuoltolain 50§ erillinen momentti toteaa, että sosiaali- ja terveysministeriön poikkeusluvalla, mikäli etäisyydet ja alueelliset olosuhteet vaativat, voidaan määräaikaisesti järjestää perusterveydenhuollon eli yleisläketieteen ympärivuorokautista päivystystä. Järjestämislain, 12§:ssä todetaan puolestaan, että sote- maakunta ei saa hankkia yksityiseltä palveluntuottajalta mm. terveydenhuoltolain 50§:ssä tarkoitettuja kiireellisen hoidon ja päivystyksen palveluja, lukuun ottamatta perusterveydenhuollon päivä- ja ilta-aikaista kiireellistä vastaanottoa.

Kyseistä kokonaisuutta on mielestämme syytä tarkentaa järjestämislakiluonnoksessa, kuten myös myöhemmin päivitettävässä terveydenhuoltolaissa, koska nykyinen käytäntö huomioiden epäselväksi jää missä määrin ko. toimintaa voidaan järjestää sote- maakunnan omana toimintana tai hankitaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Helsingissä 4.11.2022

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Kehittämispäällikkö Petra Marjamaa, Tehy ry petra.marjamaa@tehy.fi